

PIENIŃSKI PARK NARODOWY

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Towarzystwo Opieki
nad Ociemniałymi

[To zdjęcie](#) wykonane przez nieznanego autora jest
objęte licencją [CC BY-NC-ND](#).

Szkoła Podstawowa
im Jana Pawła II
w Łososinie Dolnej
33-314 Łososina Dolna 82
tel: 18 444 84 02 splososinad@op.pl

Kampania "90 lat Pienińskiego Parku Narodowego" w Łososinie Dolnej przygotowana przez szkolne koło Ligi Ochrony Przyrody.

Opiekunowie:

Renata Salabura

Małgorzata Bielak

W projekcie brali udział uczniowie klas I-VIII. W każdej klasie została przeprowadzona lekcja na temat Pienińskiego Parku Narodowego, podczas której uczniowie poznali historię parku, florę, faunę, charakterystyczne obiekty przyrodnicze i historyczne. Na korytarzu szkolnym wykonano gazetkę tematyczną na temat Pienińskiego Parku Narodowego.

Prace konkursowe wykonało 50 uczniów.

Kategoria:

Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. I-III.

I miejsce:

Kornelia Cebula kl.Ia

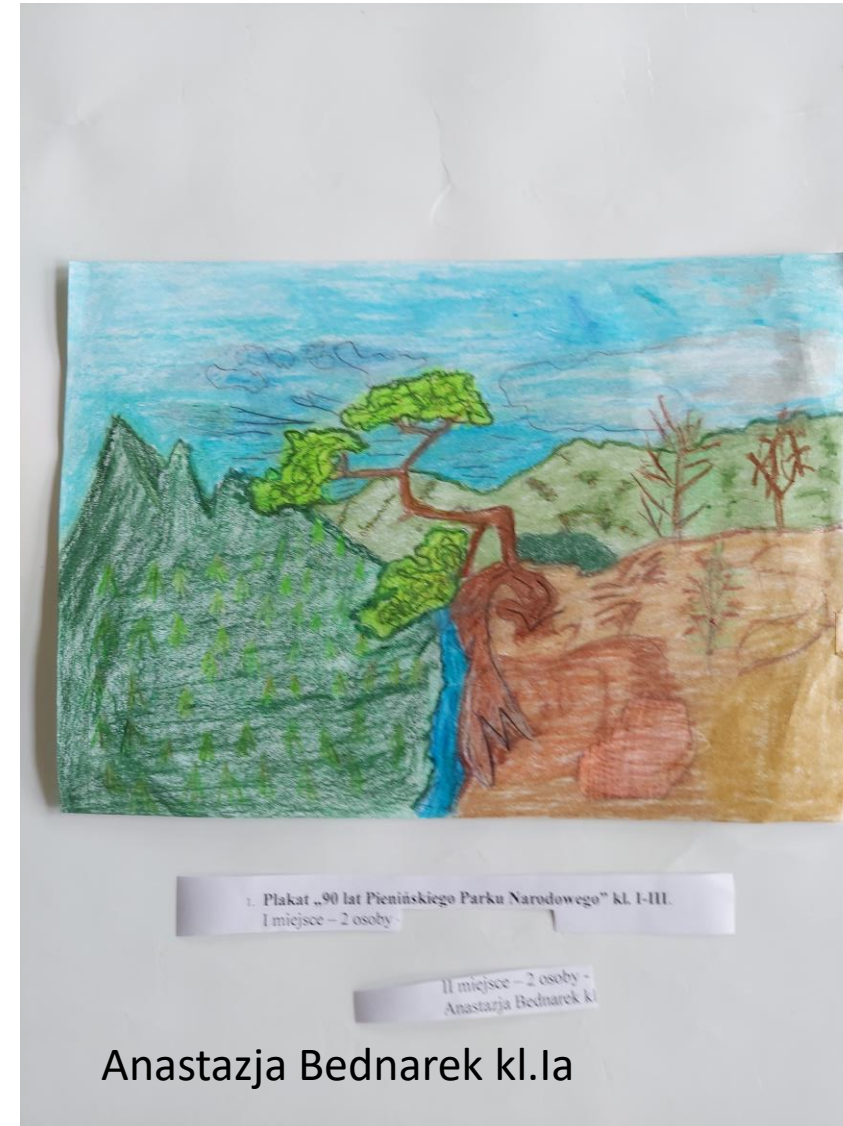

Róża Dziedzic kl.IIb

Kategoria:
Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. I-III.
II miejsce:

Dorota Studzińska kl.Ib

Anastazja Bednarek kl.Ia

Kategoria:

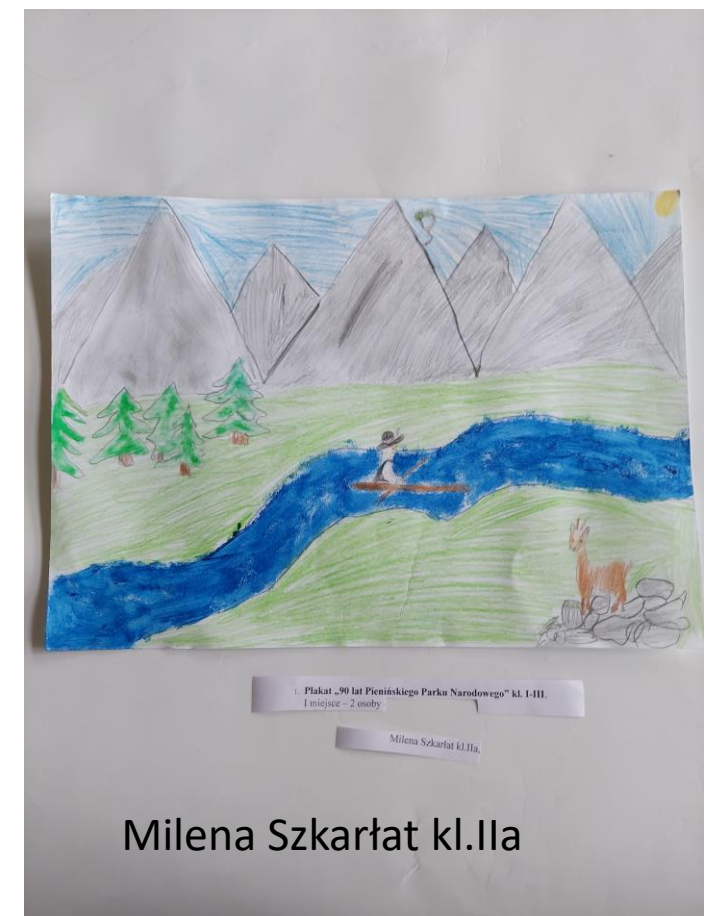
Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. I-III.

II miejsce:

Zofia Bryniak kl.Ia

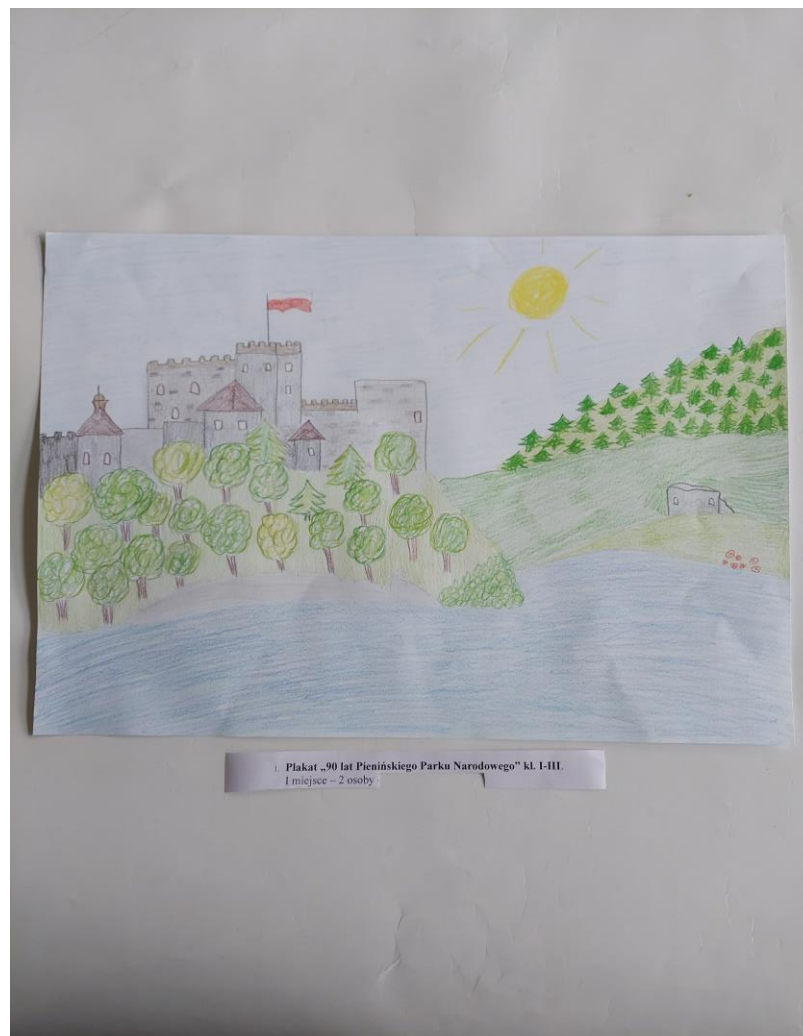
Kategoria:
Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. I-III.
III miejsce:

Kategoria:

Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. I-III.

III miejsce:

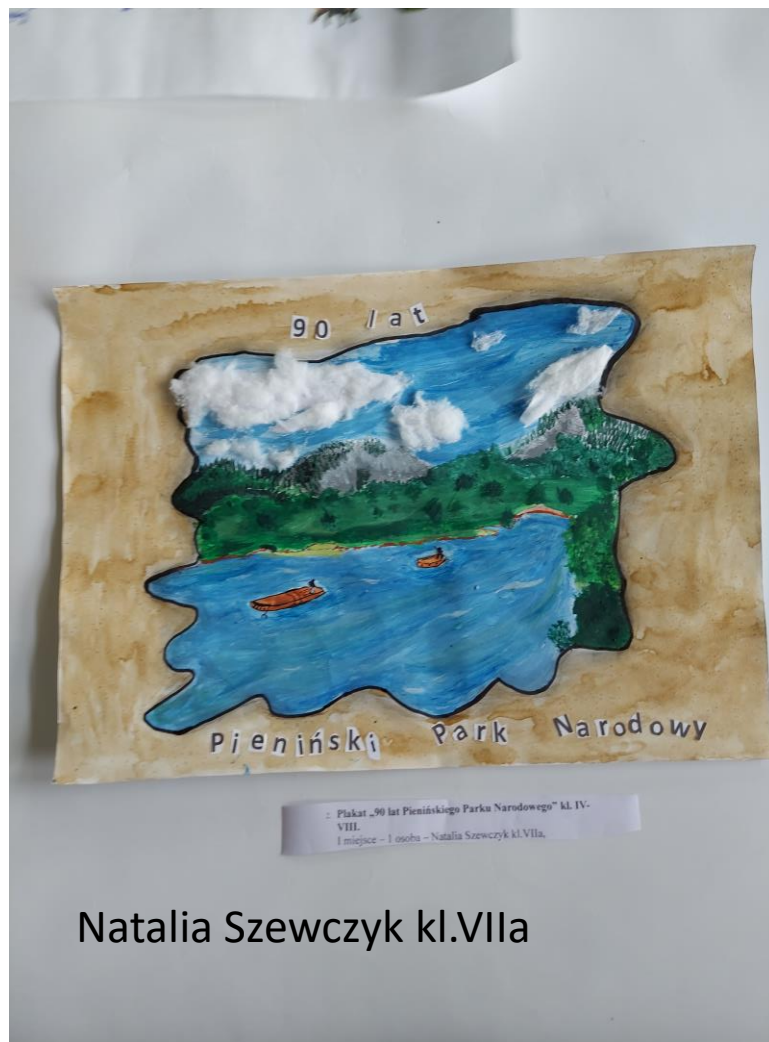
1. Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. I-III.
1 miejsce – 2 osoby

Oliwia Foks kl.Ia

Kategoria:

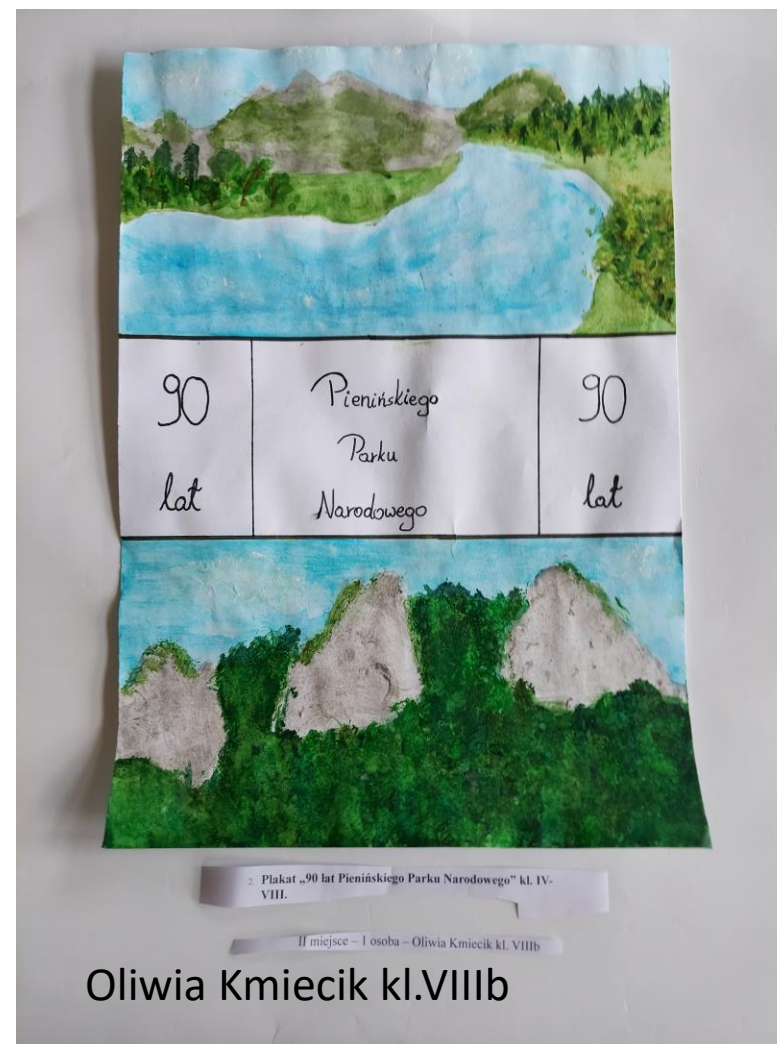
Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. IV-VIII.

I miejsce:

Natalia Szewczyk kl.VIIa

II miejsce:

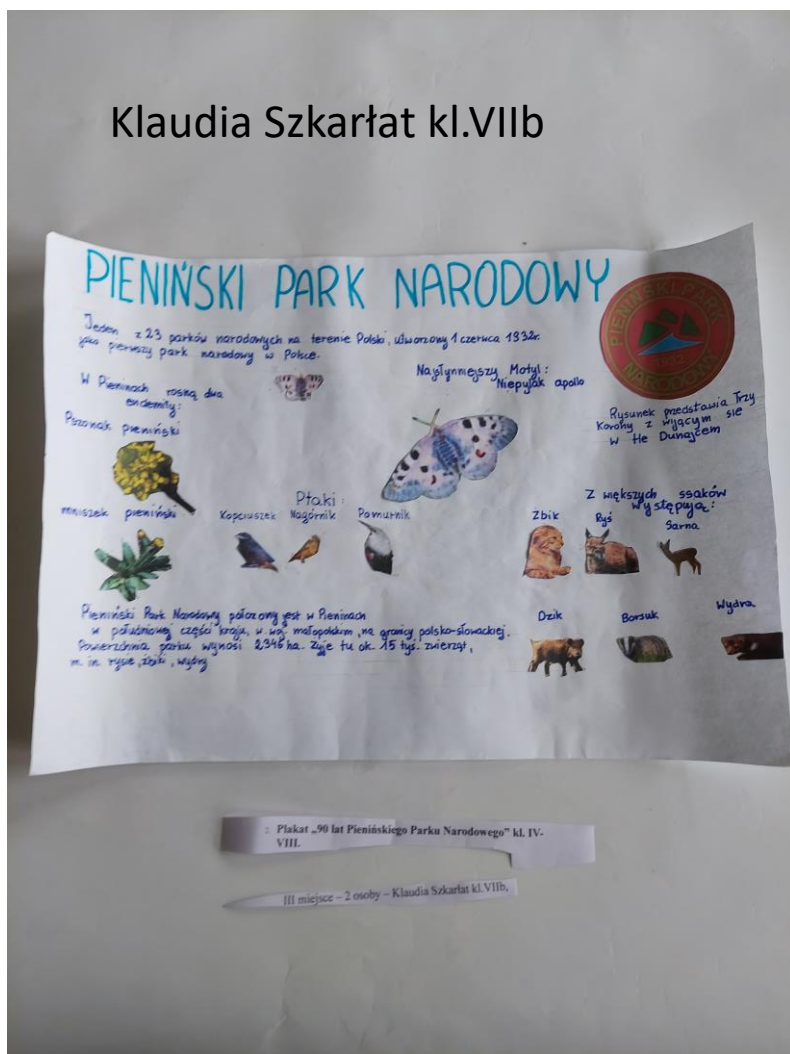
Oliwia Kmiecik kl.VIIIb

Kategoria:

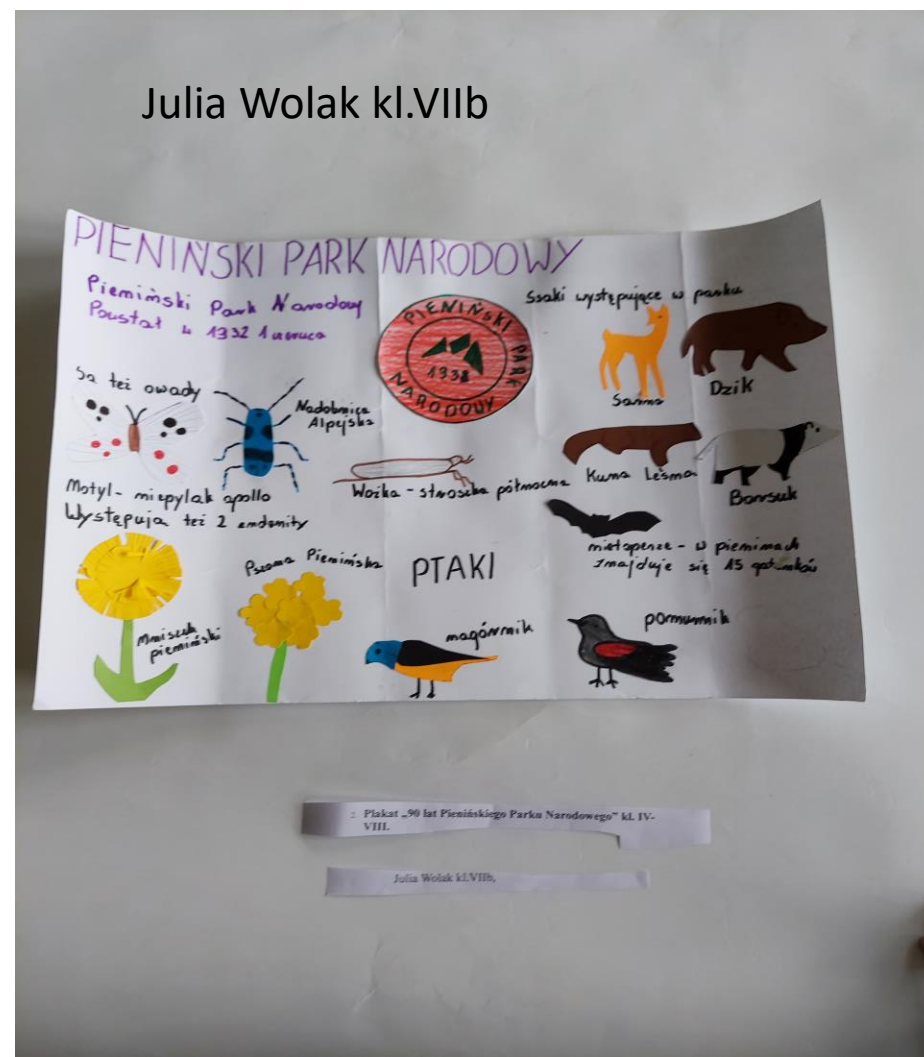
Plakat „90 lat Pienińskiego Parku Narodowego” kl. IV-VIII.

III miejsce:

Klaudia Szkarłat kl.VIIb

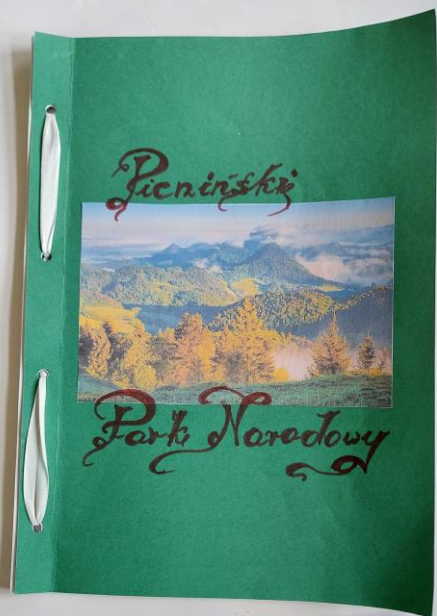
Julia Wolak kl.VIIb

Kategoria:

Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

I miejsce:

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby – Emilia Pawłowska kl.IVb,

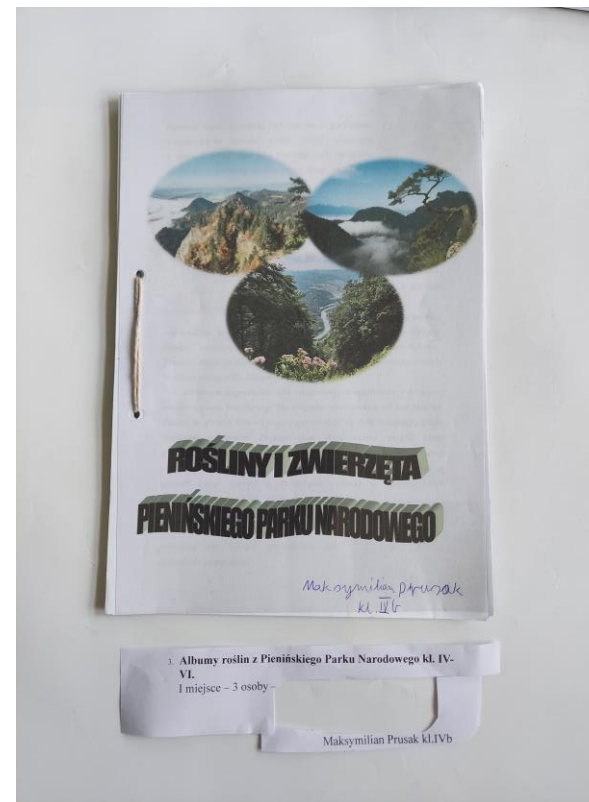
Emilia Pawłowska kl.IVb

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby –

Emilia Maciaś kl.VIb,

Emilia Maciaś kl.VIb

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby –

Maksymilian Prusak kl.IVb

Maksymilian Prusak kl.IVb

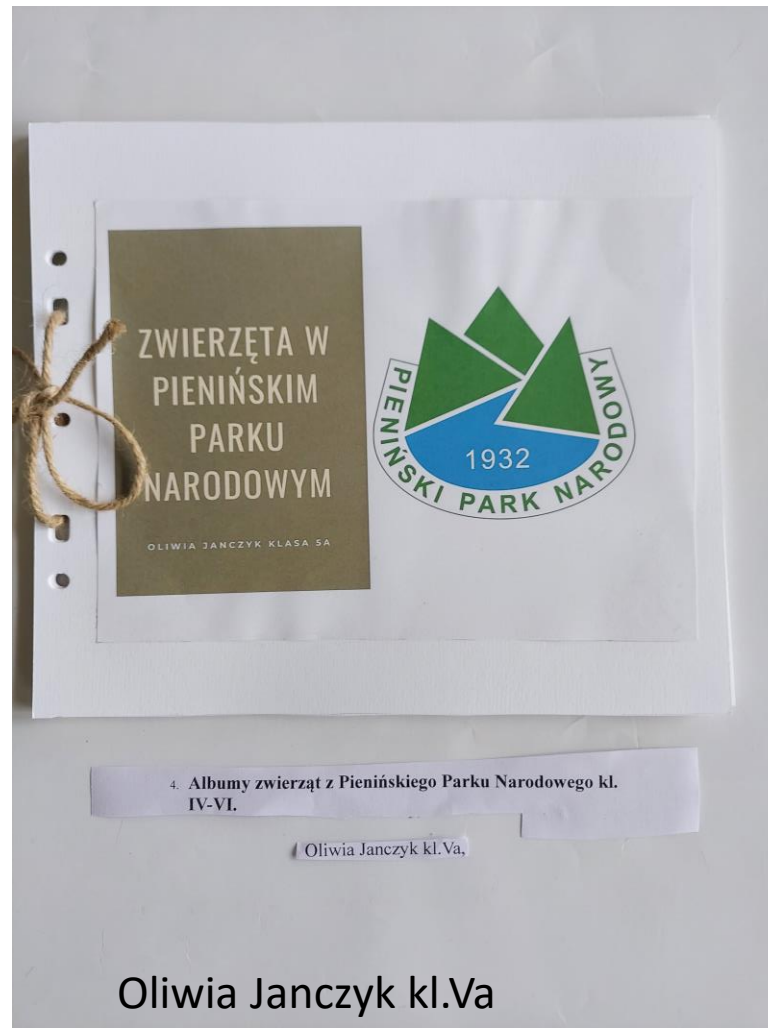

Szymon Chełmecki kl.IVb

Kategoria:

Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

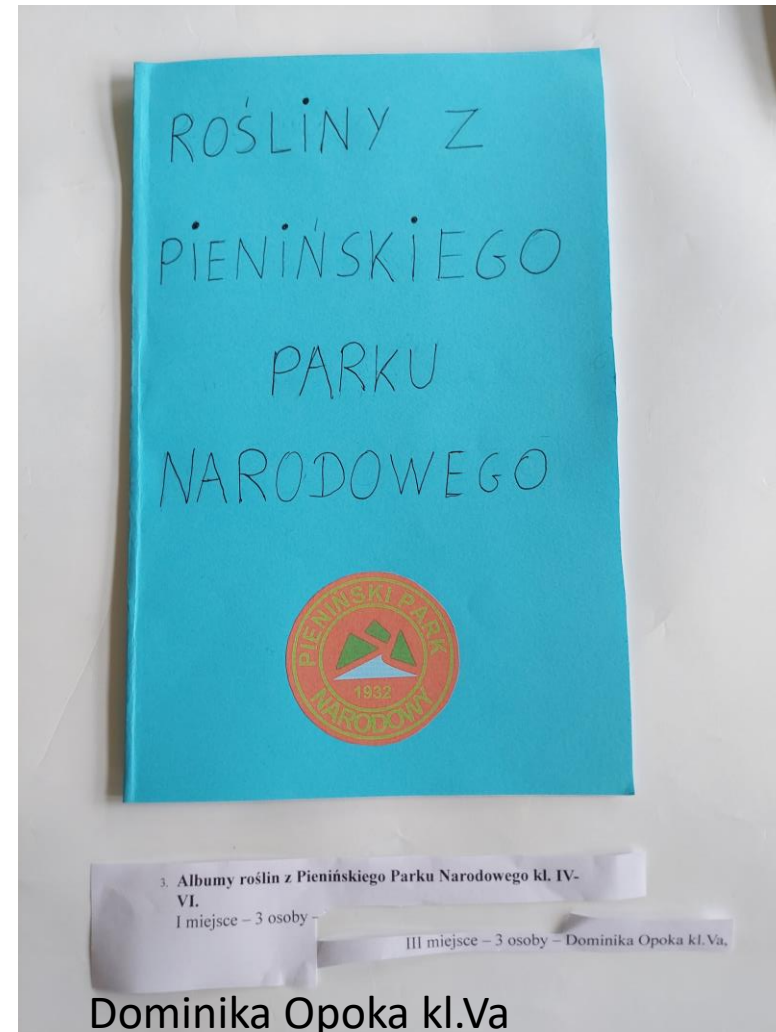
II miejsce:

Kategoria:

Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

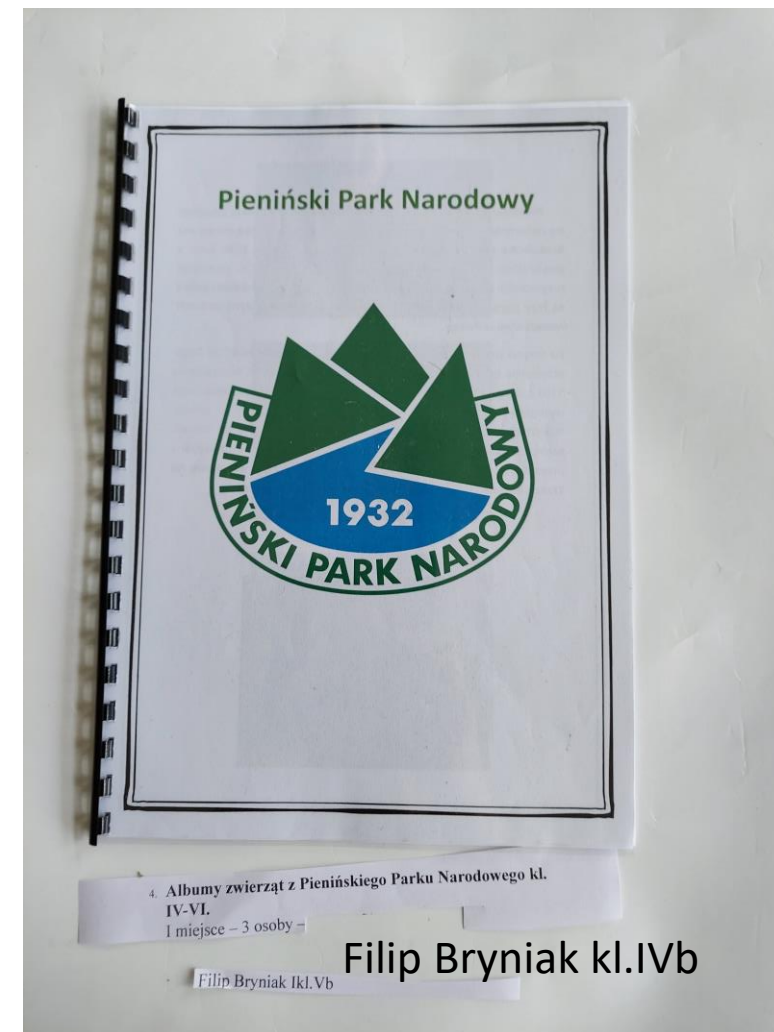
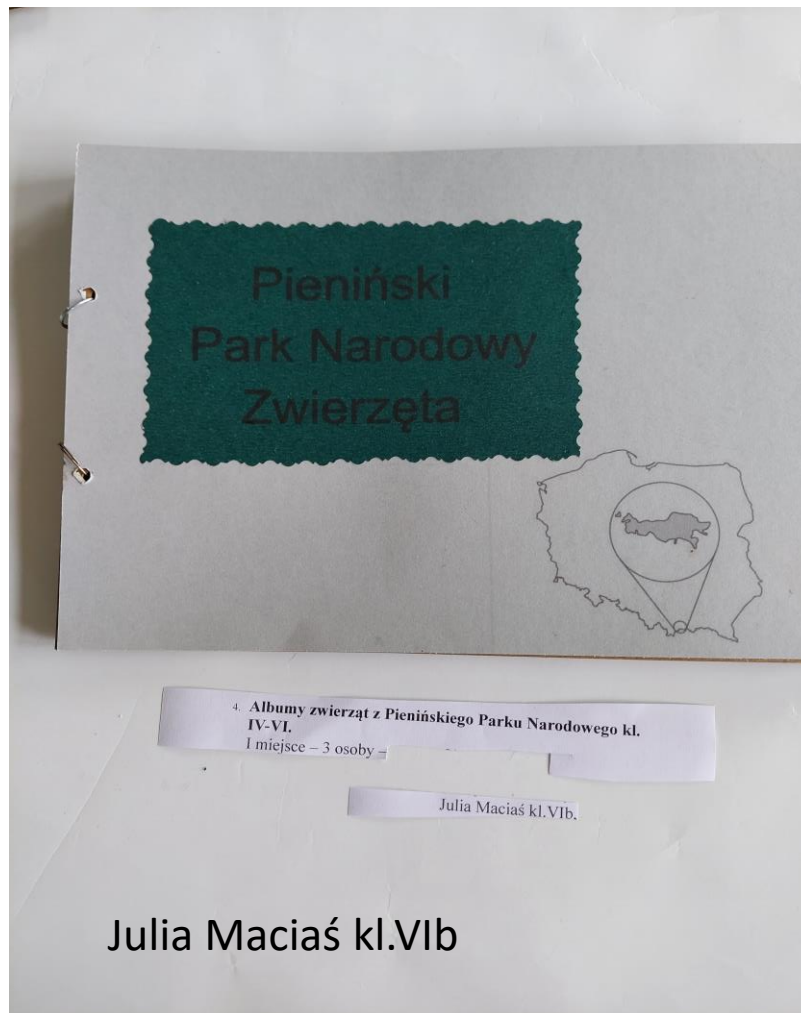
III miejsce:

Kategoria:

Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

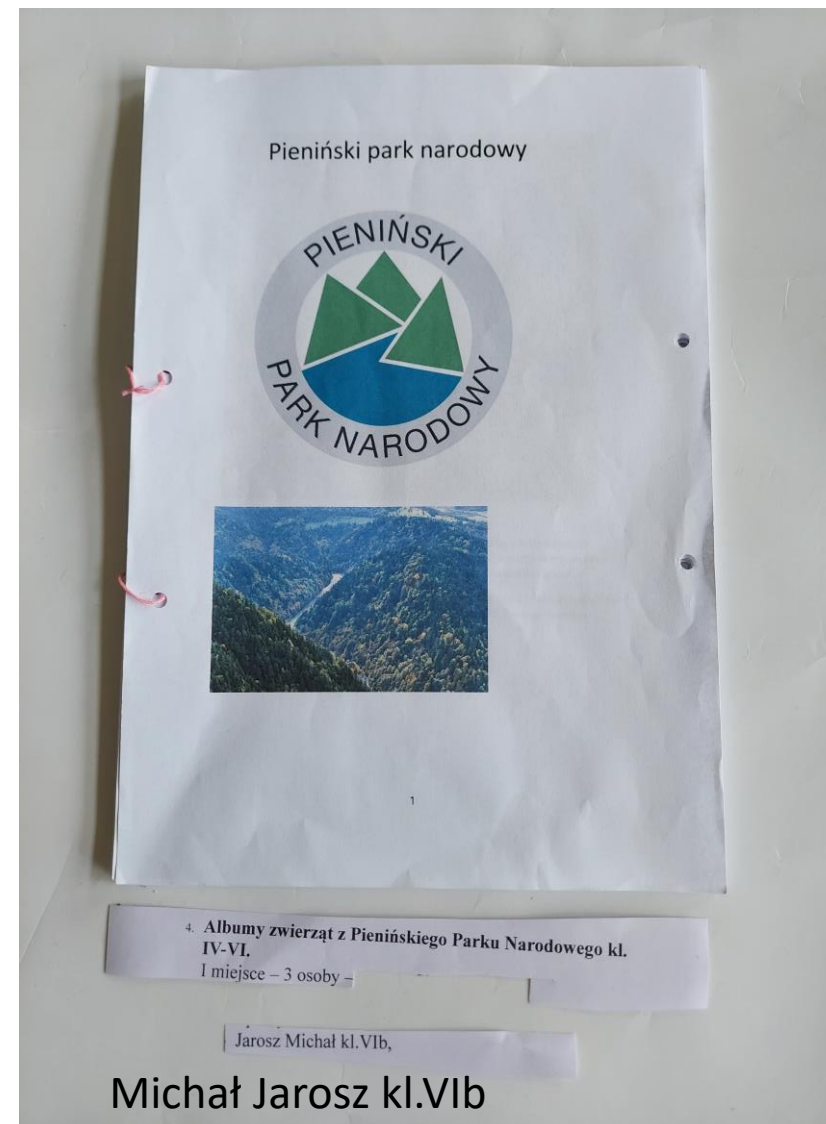
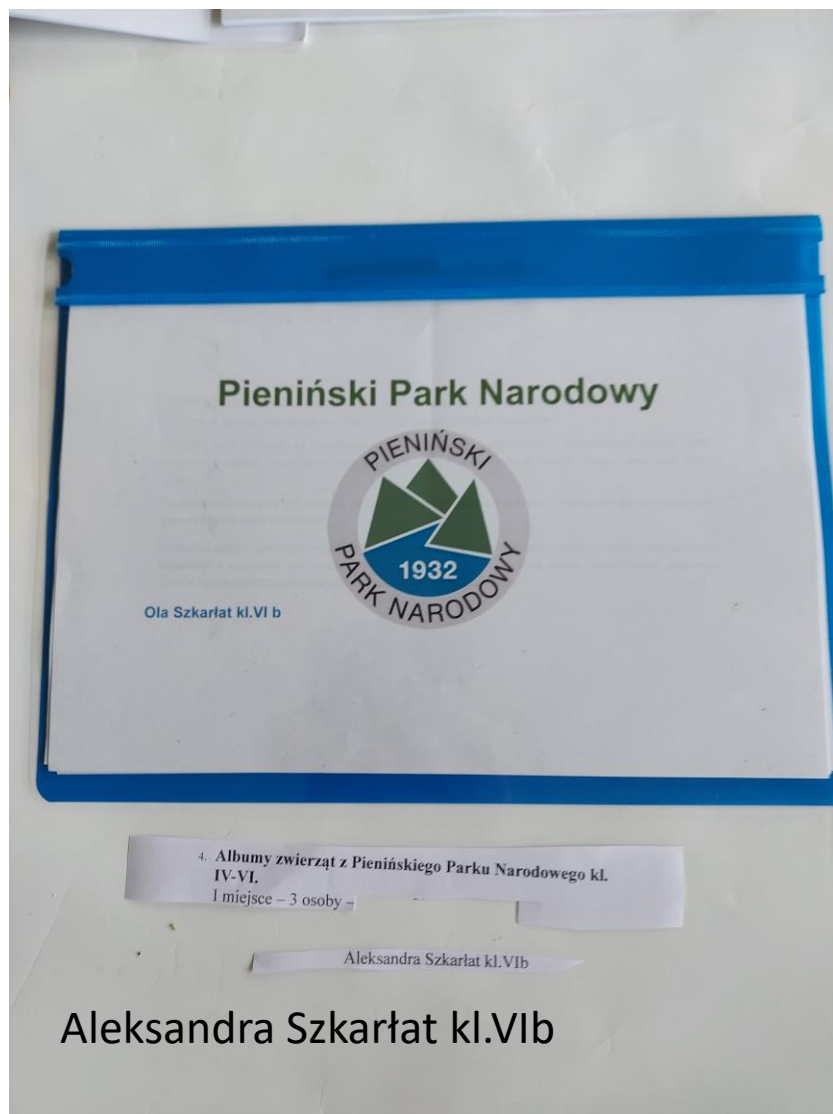
I miejsce:

Kategoria:

Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

II miejsce:

Kategoria:

Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

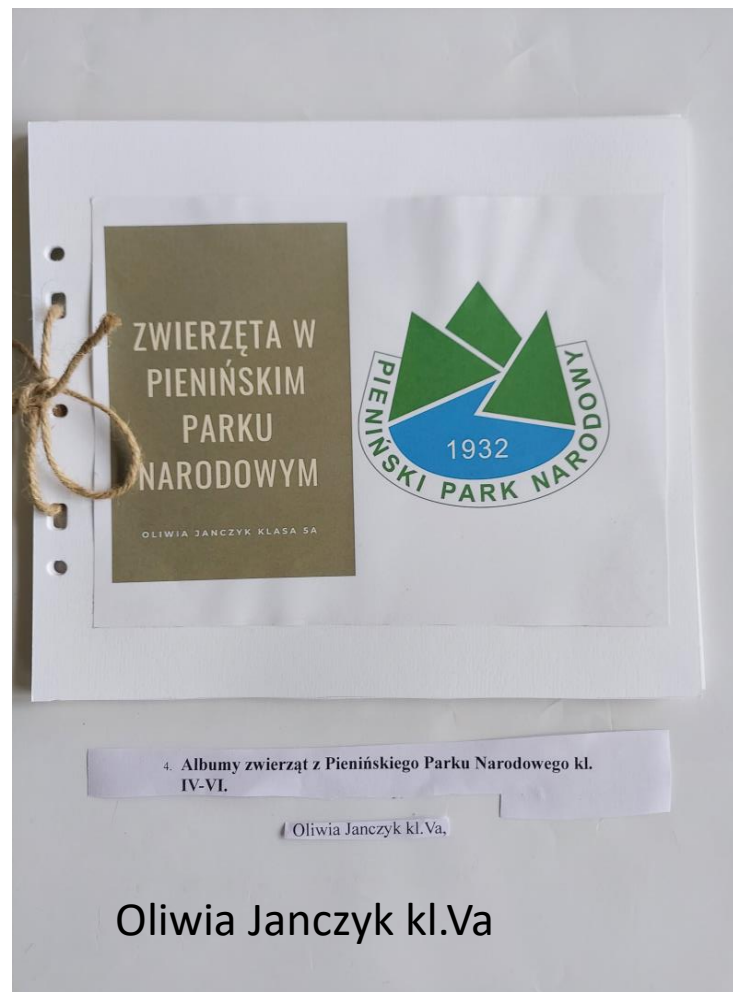
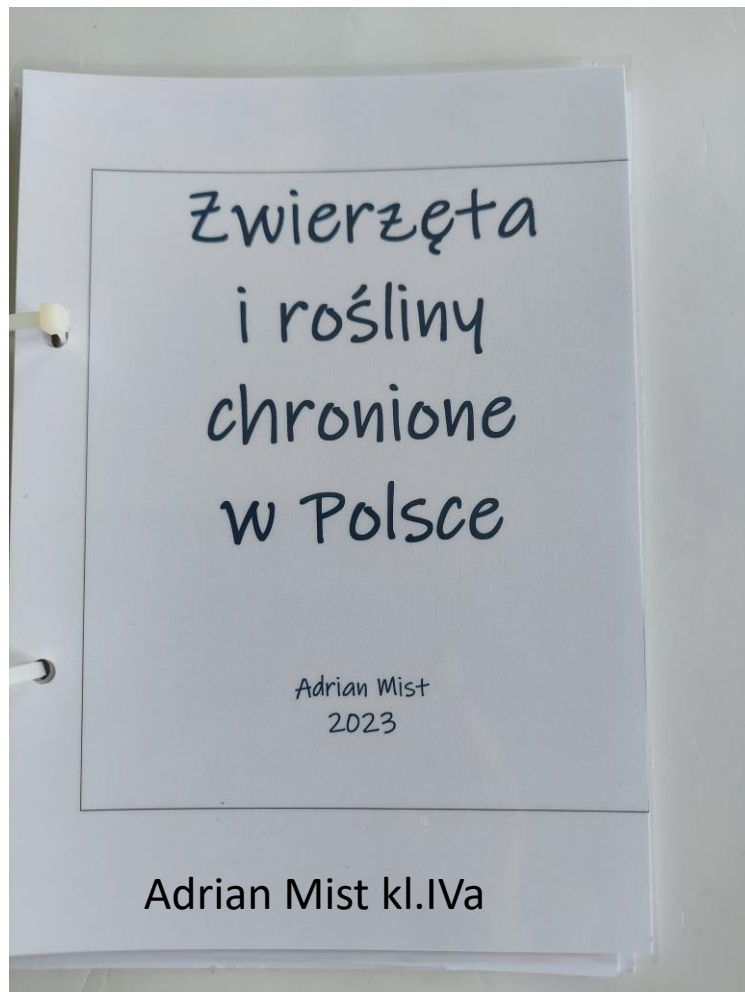
III miejsce:

Kategoria:

Albumy zwierząt i roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

Wyróżnienia:

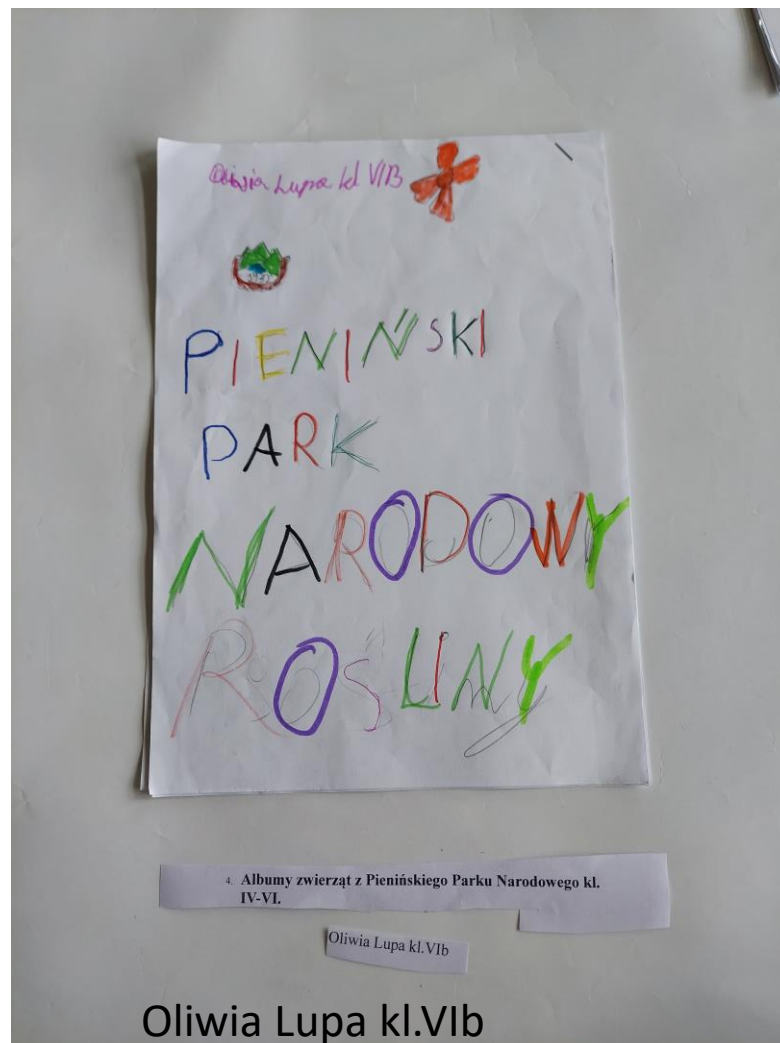

Kategoria:

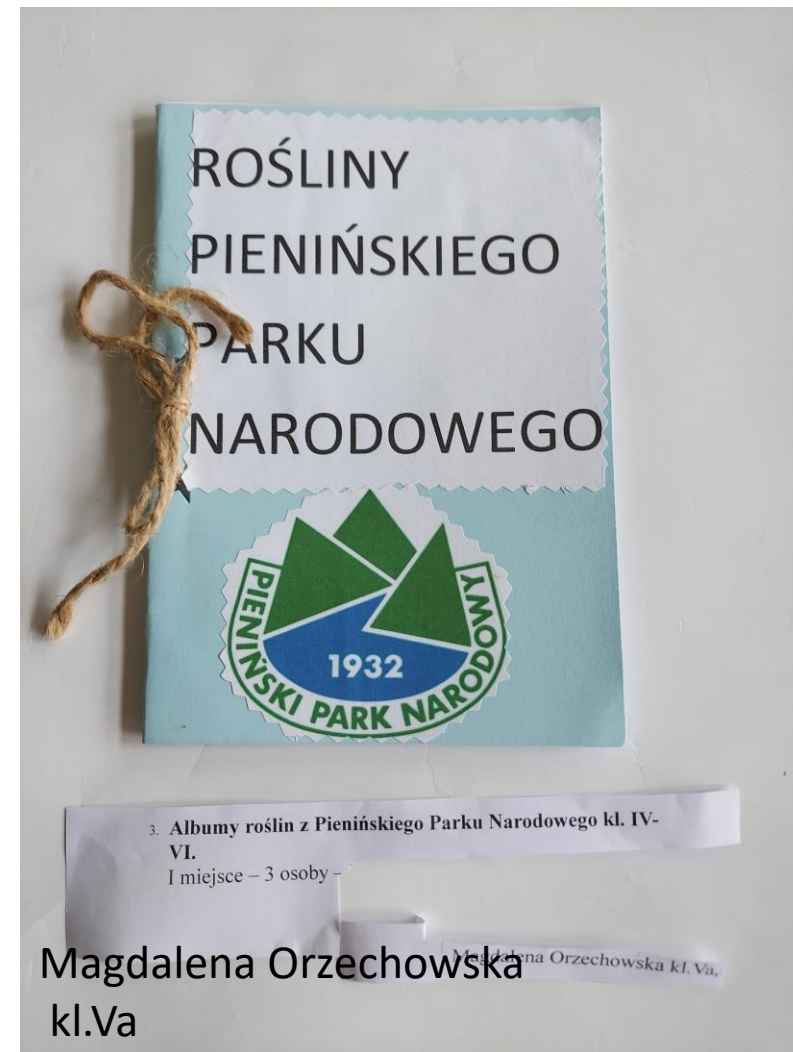
Albumy zwierząt i roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

Wyróżnienia:

- Szymon Słomka kl.IVb
- Julia Poparda kl.IVb
- Dominika Opoka kl.Va

Oliwia Lupa kl.VIb

Magdalena Orzechowska kl.Va

Kategoria:

Makiety Pienińskiego Parku Narodowego kl. VII.

I miejsce:

Sebastian Pajor kl.VIIa

II miejsce:

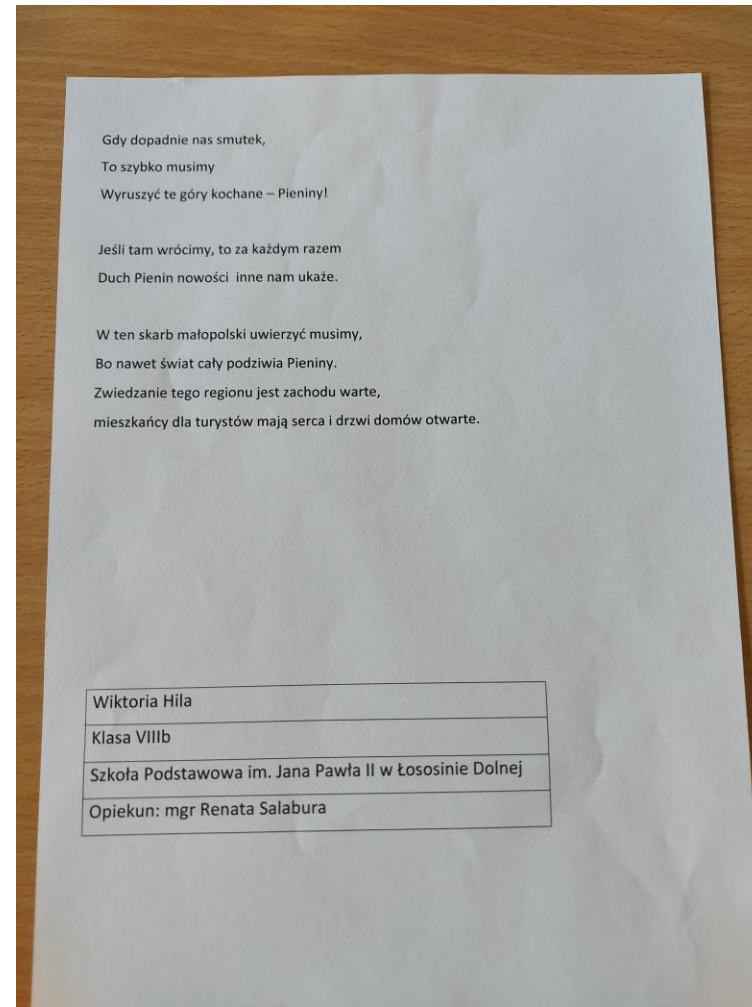
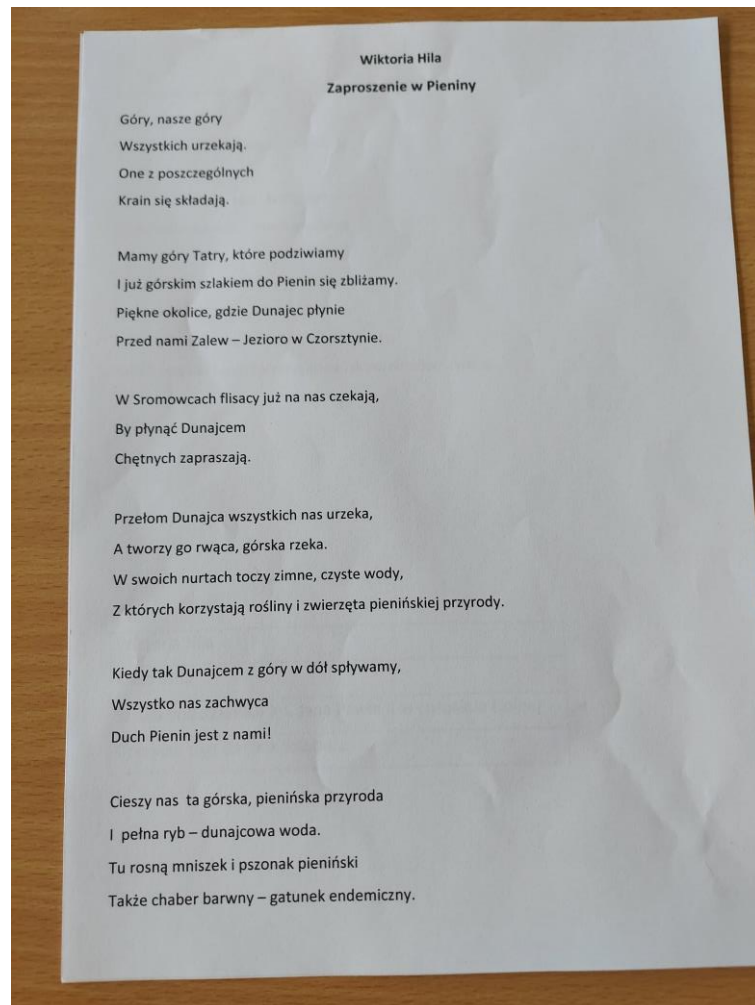
Kacper Połomski kl.VIIa

Kategoria:

Wiersz o Pieninach kl. VIII.

I miejsce:

Wiktoria Hila kl.VIIIb

Kategoria:

Esej „ Mieszkać i chronić- bilans strat i korzyści w Pienińskim Parku Narodowym kl. VIII.

I miejsce:

Aleksandra Wideł kl.VIIIb

Mieszkać i chronić – bilans strat i korzyści w Pienińskim Parku Narodowym

Pieniński Park Narodowy obejmuje m.in. Pieninki, Pieniny Czorsztyńskie oraz szczyty Trzech Koron. Założony w 1932 roku jest najstarszym, a zarazem jednym z najmniejszych Parków Narodowych w Polsce, gdyż jego powierzchnie wynosi 2346 ha. Jednak pomimo małego obszaru, park może pochwalić się wieloma gatunkami zwierząt, wliczając w to nawet gatunki zagrożone wyginięciem, a za taki przykład możemy podać sokoła wędrownego, które są wręcz skrajnie zagrożone.

Pieniński Park zamieszkuje ponad 7 tys. gatunków zwierząt, a niektóre można znaleźć tylko na tym terenie, dlatego ważne jest, aby chronić to miejsce. Zwierzęta mieszkające w Pieninach to nie tylko zwierzęta leśne takie jak: dziki, jelenie, czy sarny. Jest tu ok. 235 gatunków kręgowców i ok. 6500 gatunków bezkręgowców. Na terenie parku występują jaskinie, dzięki czemu mamy 15 gatunków nietoperzy, w tym podkasańca małego, którego występowanie w Europie jest dość rzadkie. Nietoperze zjadają ogromne ilości owadów i w ten sposób chronią nas przed szkodnikami roślin i komarami. Jeśli chodzi o gryzonie zamieszkujące tereny parku, są to: wiewiórka, nornica ruda, polnik bury, smużka, żołędniczka, popielica, orzesznica oraz wiele innych, a jednym z rzadko występujących gryzoni jest mysz małooka, która w naturalnym środowisku preferuje faunę stepową. Park może również pochwalić się wieloma gatunkami ptaków takich jak: bociany czarne, puchacze, pomurniki, nagórnik, kopciuszek i głowacze. Ptaki te nie tylko likwidują szkodliwe owady, ale także umilają nam czas swoim śpiewem, gdy spacerujemy ścieżkami parku. Natomiast znajdujące się tam bezkręgowce to skąposzczety, pijawki, skorupiaki, pająki, kosarze, wiję, owady bezskrzydłe, ważki, chrząszcze, motyle w tym motyl, niepylak Apollo, którego gatunek występuje tylko na obszarze Pienin, muchówki, mięczaki oraz wiele innych gatunków, które oczyszczają biocenozę, żywiąc się martwymi organizmami.

Pieniński Park Narodowy został stworzony aby utrzymać wartości przyrodnicze, kulturowe, naukowe, edukacyjne oraz społeczne, które są niezwykle istotne nie tylko dla zwierząt, ale także dla społeczeństwa. Mianowicie naukowcy potrzebują naturalnego środowiska zamieszkania zwierząt, by móc przeprowadzać badania i wyciągać z nich wiarygodne wnioski oraz pogłębiać wiedzę na temat tych stworzeń. Natomiast dla osób dorosłych, których nie fascynuje nauka, istotne jest, aby pokazać i uświadomić dzieciom, jak wyglądało środowisko przed jakąkolwiek ingerencją człowieka. Ważne jest, by wiedza, którą pragniemy obdarować młodzież, oni przekazali przyszłemu pokoleniu oraz żeby pojęli, jak zasadniczą funkcję pełni w życiu ewolucja przyrody i jak bardzo potrzebne jest tworzenie parków i rezerwatów.

Dzięki parkom zachowują się różnorodności biologiczne, zasoby, twory i składniki przyrody nieożywionej, walory krajobrazowe i siedliska zwierząt oraz grzybów. Ludzie co chwila odkrywają nowe, interesujące rzeczy na temat przyrody, a w dużej mierze umożliwiają im to właśnie parki. Jeśli by nie istniały, mielibyśmy o wiele więcej trudności z odkryciem tego, czego dotychczas się dowiedzieliśmy o tej dziedzinie nauki. Jest to obszerny temat, a nowe odkrycia powodują jeszcze więcej pytań, na które możemy znaleźć odpowiedź przebywając właśnie tam pośród dzikich zwierząt.

Pieniński Park Narodowy oprócz wszystkich aspektów naukowych i historycznych może poszczycić się zjawiskowymi widokami. Odwiedzając to miejsce należy spodziewać się czarujących widoków krajobrazu, które są w stanie zachwycić nawet najbardziej negatywnie nastawione osoby. Przyjeżdżając tam możemy liczyć na piękne zdjęcia natury oraz zwierząt. Szlaki piesze wynoszą aż 35 kilometrów, a główną atrakcją parku jest spływ tratwą flisacką Przełomem Dunajca, który zapewni każdemu turyście wspaniałe i niezapomniane wrażenia.

W Pieninach możemy zwiedzić również interesujące zabytki na przykład takie jak ruiny Zamku Pienińskiego znajdujące się na Górze Zamkowej.

Niedaleko tego miejsca jest Grota Świętej Kingi. Park obejmuje też zamek w Niedzicy, wzniesiony w 1325 roku, zwany także Zamkiem „Dunajec”. Jeszcze inne zabytki to m.in. Kościółek drewniany pod wezwaniem Św. Katarzyny z 1513 roku, Czerwony Klasztor Kamedułów z 1319 roku i Zamek Czorsztyński z 1348 roku.

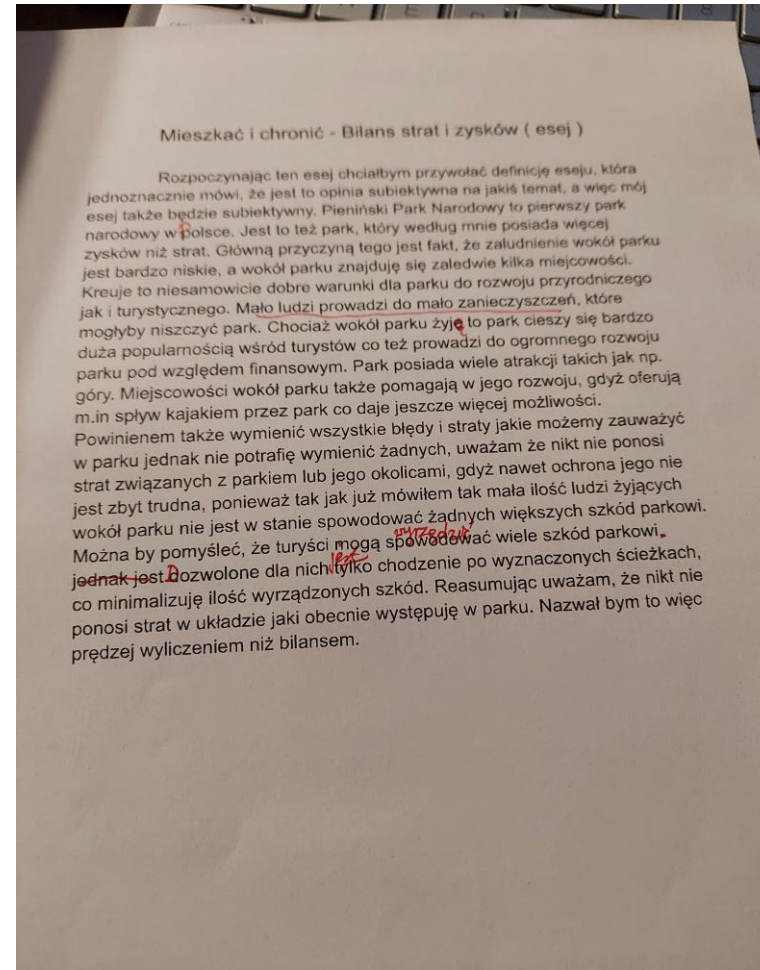
Pieniński Park Narodowy przynosi wiele korzyści zarówno zwierzętom jak i ludziom. Ma on wiele do zaoferowania osobom z różnych środowisk. Ludzie zafascynowani naturą z różnych klas społecznych mogą przyjeść w to miejsce, podziwiać walory przyrodnicze oraz rozmaite krajobrazy. Jeśli park przestałby być dostępny, ucierpiało by na tym bardzo dużo osób. Chroni on od bardzo dawna, a dokładniej już od 90 lat wiele skarbów przyrody, które ukazują naszą historię i zmiany jakie ona wprowadziła w nasze życie.

Kategoria:

Esej „Mieszkać i chronić- bilans strat i korzyści w Pienińskim Parku Narodowym kl. VIII.

II miejsce:

Daniel Kmiecik kl.VIIIb

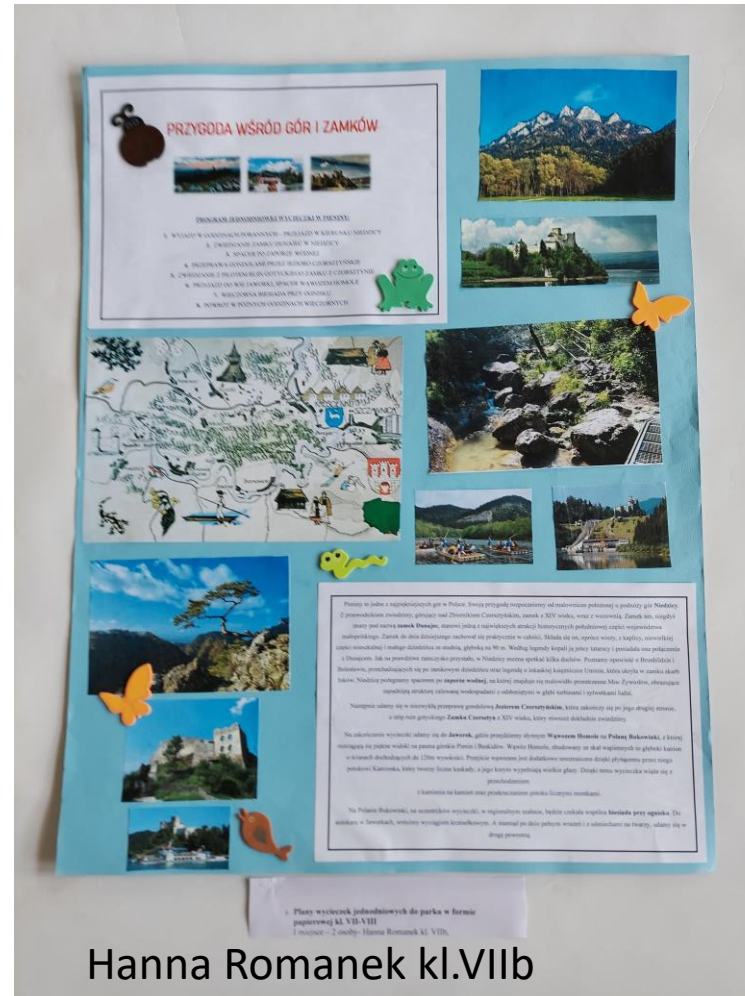
Kategoria:

Plany wycieczek jednodniowych do Pienińskiego Parku Narodowego w formie papierowej kl. VII-VIII

I miejsce:

Julia Rosiek kl.VIIa

Hanna Romanek kl.VIIb

Kategoria:

Plany wycieczek jednodniowych do Pienińskiego Parku Narodowego w formie papierowej kl. VII-VIII

II miejsce:

PLAN WYCIEZKI DO PIENIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO

1. Wspinaczka górską
Pierwszym punktem wycieczki będzie wspinaczka szlakiem Sromowce Niżne - polana Kosarzyńska.
Czas wspinaczki wynosi około 2 godzin

2. Wycieczka rowerowa
Przejazd szlakiem rowerowym "Droga pienińska".
Czyli dokładnie trasa Stępczawica pawilon PPN - przejście graniczne - Leśnicki potok - Czerwony Klasztor. Długość trasy wynosi 10,5 km. Po przejeździe przez granicę Czeską planowane zjedzenie posiłku w restauracji.

3. Spływ tradycyjnymi łodziami flisackimi
Spływ rozpoczyna się na przystani flisackiej w Sromowcach Wyżnych a kończy w Kroszczuku.
Długość trasy ok. 23 km, czas trwania spływu ok. 2 godz. 45 min.

4. Spacer ścieżką dendrologiczną
Ścieżka zlokalizowana jest w bezpośrednim otoczeniu budynku dyrekcji parku. Oznaczono i opisano na niej 35 gatunków drzew i krzewów rosnących w Pieniach. Zeby dokładniej poznać występujące tam rośliny, dla każdego uczestnika wycieczki zostały zakupione książki-przewodniki. Długość spaceru przewidywana jest na około 1,5 godziny.

5. Zwiedzanie zamku Niedzica
Zamek w Niedzicy jest prawie 700 letnia warownia. Zamek strzegł północnych krańców Węgier i zarazem ważnego szlaku handlowego. Co znajduje się na zamku w Niedzicy? Dziś w zamku mamy okazję zwiedzić wnętrza zamku górnego i średniego. Muzealne sale zachowały układ i charakter dawnych zamkowych pomieszczeń. Spacer rozpoczniemy od zamku górnego. Ciekawym punktem zwiedzania jest też więzienie i sala tortur. Planowany czas zwiedzania to 3 godziny.

6. Kościół św. Jana Chrzciciela w Jaworkach
Ostatnim punktem wycieczki będzie zwiedzanie kościoła św. Jana Chrzciciela w Jaworkach. Jest to dawna cerkiew grekokatolicka zbudowana w 1798 r. Budynek kamienny, obecnie kryty blachą, pierwotnie gontem. Sklepienie i ściany pokrywa oryginalna polichromia z 1926 roku autorstwa Andreja Demkowicza. Najcenniejszym elementem kościoła jest ikonostas z końca XVIII w. Uderza w nim niezwykle bogactwo elementów dekoracyjnych.

Plany wycieczek jednodniowych do parku w formie papierowej kl. VII-VIII

II miejsce - 2 osoby- Sara Sternal kl. VIIIb

Sara Sternal kl.VIIIb

Jednodniowa wycieczka po Pienińskim Parku Narodowym

Kacper Połomski VIIA

Witam wszystkich!!
Oto plan podróży po Pienińskim Parku Narodowym. Przedstawione są tu najciekawsze atrakcje. Złoty konarowygiel kładzie zapamiętanie pomaga Wam w zwiedzaniu. Na porządku znajduje się kilka ciekawych informacji. Pieniński Park Narodowy utworzony w 1932 roku.
Jest to w rzeczywistości najpiękniejsza, a jego siedziba znajduje się we wsi Kroszczuko nad Dunajcem. Park zajmuje powierzchnię 23,46 km², a otulina 26,82 km². Park obejmuje miejscowe przyrodniczo i krajoznawczo tereny regionu Pienin. Symbolem parku są Tiry Koroty. Pieniński Park Narodowy jest najstarszym parkiem narodowym w Polsce.

Zbiórka Wąpoc Homole godzina 10:00. Wąpoc Homole to jedna z największych przyrodniczych atrakcji Pienin. Czyni wypoc jest skalna i teoretycznie dolina. Na dnie wypoc płytnie rzeka Kamionka, której ukształt i piękne wodospady są szczególnie godne uwagi i nadziwiająco. W wypoc można również zobaczyć imponujące naturalne struktury skalne z białych i czerwonych kamieni. Bardzo obficie występują tu również porosty. Przy uważnej obserwacji można znaleźć wiele ciekawych i rzadkich gatunków zwierząt. Swój schronienie znajdują tutaj między innymi jaszczurki planiste, puchacz, sokółka pustulka czy zmija rygnakowata.

Plany wycieczek jednodniowych do parku w formie papierowej kl. VII-VIII

Kacper Połomski kl. VIIa

Kacper Połomski kl.VIIa

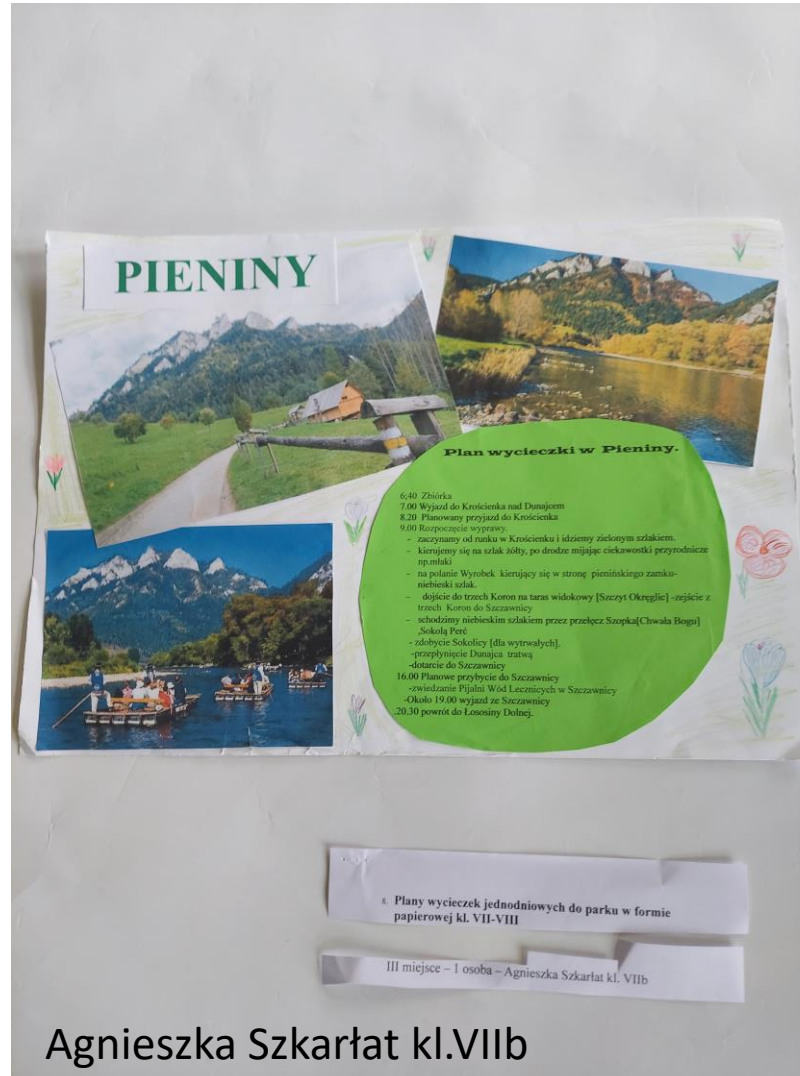
Kategoria:

Plany wycieczek jednodniowych do Pienińskiego Parku Narodowego w formie papierowej kl. VII-VIII

III miejsce

WYRÓŻNIENIE:

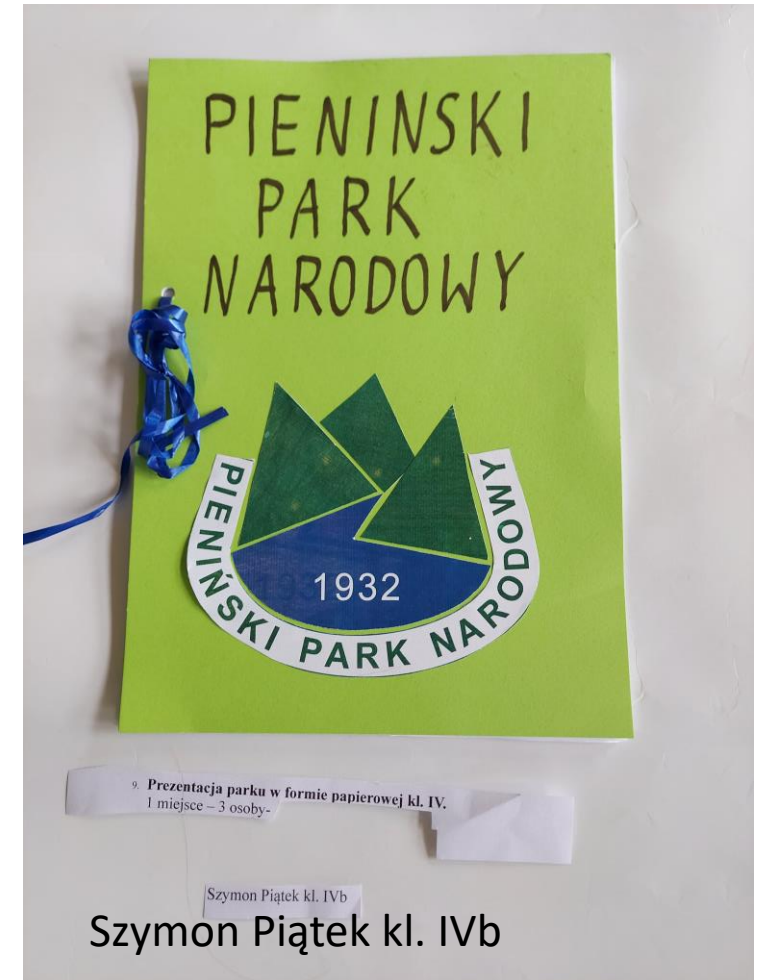
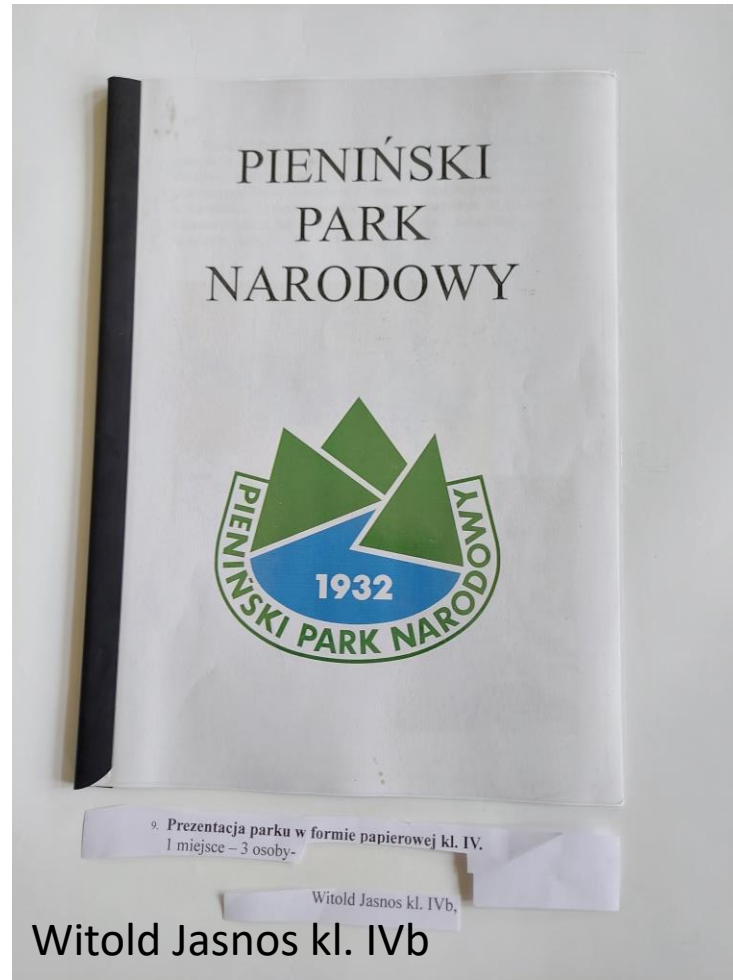
- Natalia Jaśkiewicz kl.VIIIb

Kategoria:

Prezentacja Pienińskiego Parku Narodowego w formie papierowej kl. IV.

I miejsce:

Kategoria:

Prezentacje multimedialne – wycieczka do Pienińskiego Parku Narodowego kl. VIII.

I miejsce:

- https://drive.google.com/file/d/1_yZBjmV60fte6_wcxorQefZx9AQGonZ/view?usp=share_link
-

II Miejsce

https://docs.google.com/presentation/d/1gA0R85Z_huZQS2tF5mHadhRhN_LjnHqI/edit?usp=sharing&oid=111548428987442924358&rtpof=true&sd=true

III miejsc

<https://drive.google.com/file/d/1pwBPPw7TnlZP2Zg1AGMOKyUcY-AM3N7m/view?usp=sharing>

Poniżej przedstawiamy fragmenty prac konkursowych:

Rys

Rysie w Polsce zamieszkują tereny gór i Parków Narodowych. Jako gatunek zagrożony wymarciem rys figuruje w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Rys to jeden z niewielu gatunków z rodziny kotowatych, które występują naturalnie na terenie naszego kraju. Obecnie ich liczba w Polsce wynosi około 170. Mimo, że występują one w Polsce to szanse na ich spotkanie twarzą w twarz są niewielkie prowadzą one bowiem bardzo dyskretne życie.

Żeby pienińskie rysie miały się dobrze pozwól dżicy być dżiką! Nie przebywaj w Parku w nocy! Nie schodź ze szlaku! Nie hałasuj!

4. Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby

Julia Maciaś kl.VIb.

Lis Rudy

Lisy polują głównie w nocy, prowadzą nocny tryb życia.

są one zwierzęciem, które można otwoić, głównym pożywieniem dla lisa są norniki, nocnie potrafi poćreć nawet 2700 norników potrafią usłyszeć piask np. myszy z odległości nawet 100m.

lisy posiadają trzy włosy szcziowe, które pomagają im w przemieszczaniu się w terenie, nowo narodzone lisy nie widzą, nie słyszą i nie potrafią chodzić.

podczas okresu hibernacji innych zwierząt, lisy są aktywne dniami.

w wielu krajach lisy uważane są za symbol sprytu i przebiegłości.

są one bardzo ciekawskie, potrafią wchodzić na podwórka ludzi aby sprawdzić teren.

potrafią one pływać, lecz raczej od tego stronią.

Według naukowców statystyczny lis śpi około 10 godzin na dobę. Co ciekawe, swoje nory potrafią dzielić z innymi gatunkami, takimi jak borsuki.

4. Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby

Julia Maciaś kl.VIb.

Zbik

Zbik to taki kot, który jest najbliższym krewniakiem kota domowego. Zbiki upodobały sobie południowe rejony naszego kraju. Niekonie je zobaczyć, gdyż stronią od ludzi, w dodatku jest ich bardzo mało.

Zwierzęta te należą do organizmów żyjących głównie nocą. Samice przez całą noc zajmują się polowaniem.

Zbiki zjadają około 600 gramów pożywienia dziennie.

Zbiki w niewoli żyją przez około 10 do 12 lat. W warunkach naturalnych ze względu na większe zagrożenie czas ich życia jest znacznie krótszy.

Staropolskie nazwy Zbika to: step, zdeł, zdbik, zdbik. Oznaczają „dzikusa”.

1032 NARODOWY

park narodowy

4. Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby

Julia Maciaś kl.VIb.

JELEŃ

JELEŃ (*cervus*) to rodzaj ssaka parzystokopytnego z podrodziny jeleni. Charakteryzuje się kasztanym porożem, który wyrasta z kości czołowej. Należy do największych dzikich przeżuwaczy

Jeden z większych ssaków żyjących w Polsce. Osiąga długość 2,5 m i wysokość w kłębie do 1,5 m. Masa ciała 150-160 kg. Skowronienie jednolite. Pokryty krótkim i przylegającym włosiem. Szata zimowa barwy siwobrązowej, a letnia rdzawobrązowa. Jaskrawe młode osobniki posiadają cętkowanie na bokach i grzbiecie. Samiec - byk, posiada charakterystyczne wyrastające z małżonki poroże. Samica - lania, młody - cielak.

Występuje na wszystkich dużych powierzchniach leśnych. Głównie lasy liściaste i mieszane na nizinach i w górach. Unikają terenów otwartych. Jelenia przechadzając się cicho po lesie. Spłoszone jelenie często wybiegają na drogi.

Tryb życia: Aktywność całodzienna. W zależności od warunków siedliska, jelenie decydują się na zerowanie albo w nocy, albo w dzień. Żywią się liśćmi, pędami, korą, owocami, zbożem, mchami, porostami, pączkami i młodymi pędami drzew. Poruszają się w stadach.

4. Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
1 miejsce - 3 osoby - Natalia Słomka, kl.IVb

BORSUK

BORSUK (jaźwiec) - wszystkożerny drapieżny ssak z rodziny kassicowatych występujący na obszarze całego kraju.

Długość ciała borsuka dochodzi do ok. 90 cm, wysokość do ok. 30 cm. Zwierzę jest dość mocno zbudowane, ma sztywną sierść w kolorze szarym (nogi i brzuch czarne), a na białej głowie charakterystyczne dwie czarne pręgi.

Borsuk jest wszystkożercą i łatwo przystosowuje swoje upodobania żywieniowe do zasobów środowiska, w którym żyje. Żywi się głównie dżdżownicami, ślimakami, owadami i ich larwami, młodymi ssakami (głównie gryzoniami), ptakami oraz ich jajami. Do komponentów jego diety należą również zboża i owoce, nie gardzi także padliną.

Prowadzi nocny tryb życia. Jest bardzo czystym zwierzęciem - odchody wydalą do specjalnie wykopanych dołek, tzw. latryn, lecz wydziela bardzo nieprzyjemną woń z gruczołów zlokalizowanych koło ogona.

Jego naturalnym wrogiem jest wilk, ryś oraz człowiek, borsuk jest bowiem zwierzyzną łowną. Na borsuki można polować w okresie od 1 września do 30 listopada, a na terenach, gdzie występuje głuszec - przez cały rok.

4. Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
1 miejsce - 3 osoby - Natalia Słomka, kl.IVb

ŻBIK

ŻBIK (*Felis silvestris*) to jeden z naszych dwóch polskich przedstawicieli kotowatych.

Żbik swoim wyglądem przypomina burego kota domowego. Długość dorosłego żbika wynosi 44-67 cm, a długość ogona 25-35 cm. Dorosłe żbiki ważą od 4 do 10 kg i są prawie dwukrotnie cięższe od kotów domowych.

Żbik posiada gęstą sierść, która jest dłuższa niż u kotów domowych. Na futrze żbika widoczne są wyraźne pręgi na bokach ciała, karkach i ogonie. Żbik ma również ciemną pręgę wzdłuż grzbietu, kończąca się u nasady ogona. Brzuch żbika jest ubarwiony jasno, łapy z kolei są ciemniejsze. Ogón jest puszysty, z ciemnymi pierścieniami i ciemniejszą końcówką. Łapy są krótkie i grube. Głowa żbika jest szeroka, a uszy krótkie i okrągłe.

Żbik żywi się głównie drobnymi gryzoniami, ssakami, ptakami i zającowatymi. Podczas ostrych zim zjada również padlinę dużych ssaków.

Żbik jest w Polsce pod ścisłą ochroną od 1952 roku. W Polskiej Czerwonej Księdze. Mimo iż żbik uznawany jest za gatunek zagrożony i został objęty ochroną na mocy Konwencji berneńskiej oraz waszyngtońskiej, to jego sytuacja w Polsce jest krytyczna.

Według danych Instytutu Przyrody Polskiej Akademii Nauk, zebranych w latach 1998-2003 populacja żbików w Polsce nie przekraczała 200 osobników.

4. Albumy zwierząt z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
1 miejsce - 3 osoby - Natalia Słomka, kl.IVb

Salamandra Plamista

Salamandry prowadzą samotny, drapieżny tryb życia.

Występują trójbarwne widzenie
Salamandry stałe podziemne mają
Ciemne warstwę skóry.

Pupilla triplicata

Borsuk

6 października obchodzimy Dzień Borsuka, który powstał w odpowiedzi na nastawienie społeczeństwa względem tych zwierząt. Na temat borsuków powstały bowiem nieprzyjemne stereotypy, a Dzień Borsuka ma przede wszystkim poprawić świadomość ludzi w kwestii życia i funkcjonowania borsuków.

Borsuki to zwierzęta wszystkożerne, jednak są produkty, które jedzą najchętniej. Choć lubią owoce, ich ulubionym pokarmem nie są wbrew pozorom jabłka, a dżdżownice. Żeby się najęść, borsuk musi zjeść około 20 dkg takich dżdżownic. Bardzo chętnie jedzą też śliwki i maliny, szczególnie jesienią, którymi lubią się najęść przed nadejściem zimy.

Borsuk jest to drapieżny ssak należący do rodziny łasicowatych. Borsuk nazywany jest również Jazwicz. Naukowa nazwa to Meles.

ARKADIU SZ. ZIAŁOCHA V.11.11

Urozmaicony teren i różnorodność warunków środowiskowych sprawia, że również świat zwierząt jest ciekawy.

W Pieninach naliczono ponad 7369 gatunków zwierząt, w tym ok. 297 gatunków kręgowców.

Z większych ssaków występują:

dzik,

jeleń,

sarna,

Na terenie parku można znaleźć wiele gatunków roślin, grzybów czy porostów. Najbardziej charakterystyczne gatunki roślin to: chaber pieniński, bylica piołun, jaltowiec sabski, złocien Zawadzkiego. Ważne w ekosystemie są również łąki, które również charakteryzują się bogactwem gatunkowym wielu roślin. Jednak znakiem rozpoznawczym Pienin jest sosna, która znajduje się na Sokolicy, liczy ona ponad 500 lat. Niestety w ostatnim czasie uległa uszkodzeniu

Witold Jasnos kl. IVb,

W ekosystemie parku żyje ponad 7 tys. gatunków zwierząt takich jak rysie, sarny, dziki czy jelenie. W jaskiniach znajdujących się na terenie parku żyje wiele gatunków nietoperzy. Spotkać możemy wiele gatunków ptaków np. puchacz, pustulki, pomurniki, nagórniaki czy dzięcioły czarne. W wodach Dunajcu żyje głowacica. Jednak ozdobą parku są motyle a najpiękniejszy z nich to niepylak apollo.

Pomurnik

Gatunkiem zasługującym na uwagę jest tak zwana mysz małaoka – poza Pieninami spotkać możemy ją wyłącznie na terenie Dolnego Śląska.

W jaskiniach spotkać możemy liczne nietoperze. Różnie bogaty jest tutaj świat ptaków. W Pieninach występuje aż 150 gatunków tych zwierząt. Najciekawsze to puchacz, jastrząb, dzięcioł pstry. Do lat 70 XX wieku na terenie Pienin spotkać mogliśmy także orla przedniego. Niestety dziś gatunek ten już nie występuje w tych rejonach. Z kolei świat gadów reprezentowany jest tutaj przez jaszczurki, zaskronce oraz lubiące leniuchowanie na kamieniach w słoneczne dni żmije zygzakowate.

Możemy tu spotkać także gatunki, które nie występują w żadnym innym miejscu na świecie! Taka sytuacja ma miejsce np. w momencie natrafienia tu na dosyć charakterystycznego motyla – niepylaka apollo.

Z kolei świat gadów reprezentowany jest tutaj przez jaszczurki, zaskrońce oraz lubiące leniuchowanie na kamieniach w słoneczne dni żmije zygzakowate.

oraz dzięcioły: czarny i trójpalczasty.

orzechówka,

drozd obrożny,

czy sikora czarnogłowa,

Lis rudy, lis pospolity (*Vulpes vulpes*) – gatunek drapieżnego ssaka z rodziny psowatych (*Canidae*). Występuje na półkuli północnej, w części Azji, w Europie, Ameryce Północnej i północnej Afryce. W XIX wieku został wprowadzony do Australii, gdzie jest obecnie jednym z największych szkodników (gatunek inwazyjny).

Nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*) – gatunek ssaka z podrodziny karczowników (*Arvicolinae*) w obrębie rodziny chomikowatych (*Cricetidae*). Nornica ruda występuje w zachodniej Europie od wybrzeża Oceanu Atlantyckiego na wschód do rzeki Jenisej, północna granica wyznaczona przez arktyczną tundrę i południowa granica często pokrywa się z pasmami górskimi: Pirenejami, Alpami, Apeninami i Starą Planiną w południowej Europie, Górami Pontyjskimi w Anadolii oraz Altajem i Sajanach w środkowej Azji; gatunek rozpowszechniony na wyspach u wybrzeży Oceanu Atlantyckiego i Morza Bałtyckiego. Introdukowany w południowo-zachodniej Irlandii.

Długość ciała (bez ogona) 80–135 mm, długość ogona 32–72 mm; masa ciała 16–21 g [56] [57]. Jeden z drobniejszych gryzoni nornikowatych występujących w Polsce. Średniej wielkości, o wydłużonym ciele i średnim, słabo owłosionym ogonie, pokrytym pierścieniowatymi łuskami. Oczy duże, pyszczek lekko zaostroszony z wąsami, uszy duże szerokie, zaokrąglone, cienkie. Nozdrza różowawe, nieowłosione. Charakteryzuje się szarym ubarwieniem sierści futerka grzbietowej strony ciała z odcieniem rudawym, często mocno zaznaczonym. Boki i brzuszna strona ciała jest szara, a ogon zwierzęcia jest dwubarwny.

Siekacze mają kształt dłutowaty, ciągle rosną, a ostraść zachowują dzięki temu, że szkliwo znajduje się jedynie na przedniej ich powierzchni, zęby trzonowe o niskich koronach, z trzema rzędami guzków.

Sarna europejska (*Capreolus capreolus*) – gatunek ssaka parzystokopytnego z rodziny jeleniowatych. Jedno z ważniejszych zwierząt łownych Europy. Samica jest potocznie nazywana kozą, samiec rogaczem lub kozłem, młode zaś kozłętami. Istnieje również łowieckie określenie sarniak na dorosłego samca sarny. Sarna europejska jest zwierzęciem średniej wielkości o smukłym ciele, wysokich nogach, sierści czerwonobrazowej w lecie, siwobrazowej lub siwozółtej w zimie, z białą lub żółtawą plamą na pośladkach. W Niemczech i Holandii spotykane są osobniki o czarnym ubarwieniu, a w całym zasięgu występowania również białe albo łaciate. Racice małe, ostro zakończone. Palce boczne są wysoko osadzone, nie dotykają podłoża.

Wysokość w kłębie ok. 75 cm, długość 95-140 cm (w tym tułowia ok. 70 cm), przeciętna

Lilia Złotogłów

Bylina spotykana w polskich lasach, zwłaszcza na wyżu, jednak na tyle rzadko, że jest objęta ścisłą ochroną. Jej piękne kwiaty z charakterystycznie wywinętymi płatkami pojawiają się dość licznie na wysokich pędach. Kształt kwiatów nie pozwala na skorzystanie z nektaru błonkoskrzydłym: dostęp mają do niego tylko ćmy z rodziny zawisakowatych, które unoszą się przy kwiecie jak kolibry, a do kielicha kwiatowego zapuszczają długą ssawkę.

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce – 3 osoby –

Smagliczka

Smagliczka skalna wnosi do wiosennego ogrodu piękne, złote akcenty i doskonale nadaje się do wypełnienia suchych miejsc. W naturze występuje w górach na skałach zasadowych, w Polsce wyłącznie w Pieninach. Jako roślina ozdobna jest uprawiana również w formie odmian z pełnymi kwiatami.

Smagliczka skalna (*Alyssum saxatile*) – około 20 cm wysokości, słynna jest z białawego odcienia wiecznie zielonych liści i kwiatów jaskrawo-żółtego ubarwienia.

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.

Pszonak Pieniński

Roślina dwuletnia, czasem wieloletnia, wysokości do 120 cm, z wzniesioną, pojedynczą lub słabo rozgałęzioną w górze łodygą. W pierwszym roku wytwarza tylko zimującą różyczkę liściową, w drugim roku kwitnąca łodygą. Liście skrętoległe, lancetowate, ząbkowane, ostro zakończone; liście odziomkowe zebrane w różyczkę. Kwiaty żółte, 4-płatkowe, na szypułkach, zebrane na szczycie łodygi w gęste grono.

Występowanie: Pieniny. Rośnie w murawach naskalnych na wapieniu, na murach zamku czorsztyńskiego.

W Polsce (jadalny) jałowy

Jęczycznik zwyczajny to wieloletnia paproć należąca do rodziny zanokcicowatych (Aspleniaceae). W Polsce jest gatunkiem rzadkim, objętym ścisłą ochroną gatunkową. Nieliczne stanowiska występują głównie w położeniach górskich - w wilgotnych lasach, na zboczach i w szczelinach.

Jęczycznik Zwyczajny

Roślina wykorzystywano dawniej do leczenia padaczki, gruźlicy, biegunek oraz kaszlu. Nalewka z jęczycznika stosowana jest jako preparat wspomagający prawidłowy metabolizm, przy dolegliwościach wątrobowych, chorobach układu oddechowego, w przypadku zaburzeń hormonalnych.

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-VI.
I miejsce - 3 osoby -

Chaber Barwny

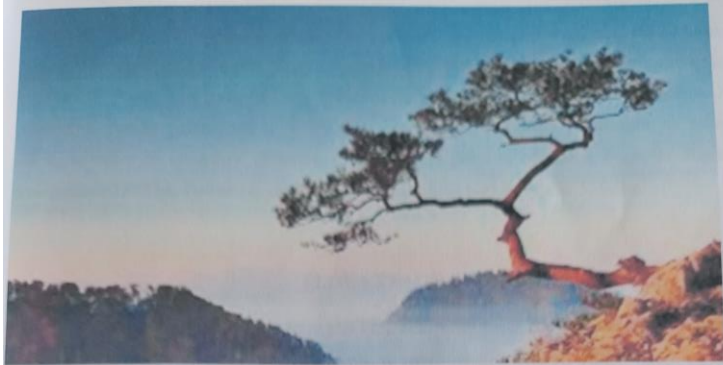
Chaber barwny (*Centaurea triumfettii*). Roślina należąca do rodziny astrowatych (Asteraceae) jest w Polsce bardzo rzadka, występuje wyłącznie w Pieninach. Rośnie w murawach naskalnych na wapieniu.

Bylina wysokości do 40 cm, o krótkim, wrzecionowatym kłęczu, bez rozłogów. Łodyga podnosząca się, ulistniona. Liście odstające, niepodzielone, najczęściej pokryte szarym kutnerem. Kwiaty w pojedynczym koszyczku na szczycie łodygi; brzożne znacznie dłuższe, ciemnoniebieskie, o koronie podzielonej na równowąsko lancetowate łatki; środkowe kwiaty purpurowo-czerwone. Po bokach łusek okrywają zbiegające przyczepki.

Rozchodnik

Rozchodnik ostry (*Sedum acre*) - odmiana wapienna. Sukulent należący do rodziny gruboszowatych (Crassulaceae) jest rozpowszechniony na terenie wąwozu Homole i Rezerwatu Białej Wody. Jego charakterystyczne cechy to grubojawowate liście oraz żółte kwiaty o wydłużonych, prawie poziomo odstających płatkach. Kwiatostany rosną po kilkadziesiąt sztuk w bujnych kępkach. Warto wiedzieć, że rozchodniki należą do ważnych roślin miododajnych, które zapewniają pszczołom i motyłom nektar w okresie, gdy inne kwiaty przekwitają.

Widok z góry Sokolicy

asa splywu przełomem Dunajca

Chaber barwny

Roślina wpisana do Czerwonej Księgi Karpat Polskich. Bylina wysokości do 40 cm, o krótkim, wrzecionowatym kłacu, bez rozłogów. Łodyga podnosząca się, ulistniona. Liście odstające, niepodzielone, najczęściej pokryte szarym kutnerem. Kwiaty w pojedynczym koszyczku na szczycie łodygi; brzożne znacznie dłuższe, ciemnoniebieskie, o koronie podzielonej na równowąsko lancetowate łatki; środkowe kwiaty purpurowo-czerwone. Po bokach tusek okrywają zbiegające przyczepki.

ROŚLINY

W lasach i na ich obrzeżach Pienińskiego Parku Narodowego zakwitają: **śnieżyczka przebiśnieg**, **pierwiosnek lekarski** i **pierwiosnek wyniosły**, **lepiężniki**, **żywiec gruczołowaty**, **miesiącznica trwała**. Bardzo ciekawe i bogate gatunkowo są powstałe w wyniku wielowiekowej działalności człowieka **łąki pienińskie**. Wśród rzadszych roślin występują tutaj liczne gatunki **storczyków**: m.in. **dwulistnik muszy**, **storczyk szerokolistny**, **storczyk bżowy**, **storczyk męski**, a także rzadkiego i imponującego **ostroźnia głowacza** czy **ciemniężyc zieloną**. W murawach naskalnych dominuje **sesleria skalna**, występuje także **smagliczka skalna**, **kostrzewa błada**, na wapiennych piargach **cienistka Roberta**.

w Pieninach są także: pienińska odmiana **bylicy piolunu**, **chaber pieniński**, **złocień Zawadzkiego** czy **jałowiec sabiński**. Osobliwością jest również **relikwowa sosna**.

Śnieżyczka Przebiśnieg

DĘBIK

OŚMIOPŁATKOWY

PSZONAK PIENIEŃSKI

Opis: Roślina dwuletnia, czasem wieloletnia, wysokości do 120 cm, z wzniesioną, pojedynczą lub słabo rozgałęzioną w górze łodygą. W pierwszym roku wytwarza tylko zimującą różyczkę liściową, w drugim roku kwitnącą łodygę. Liście skrętoległe, lancetowate, ząbkowane, ostro zakończone; liście odziomkowe zebrane w różyczkę. Kwiaty żółte, 4- płatkowe, na szypułkach, zebrane na szczycie łodygi w gęste grono.

Występowanie: Pieniny. Rośnie w murawach naskalnych na wapieniu, na murach zamku czorsztyńskiego.

Kwitnienie: VI-VII

3.Zielenik

zając szarak

piżmak

mroczek
posrebrzany

gacek brunatny

Jeż wschodni

Ryjówka aksamitna

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-
VI.
I miejsce – 3 osoby –

Oliwia Janczyk kl.Va

3. Albumy roślin z Pienińskiego Parku Narodowego kl. IV-
VI.
I miejsce – 3 osoby –

Oliwia Janczyk kl.Va

Rodzina: Liliowate (Liliaceae).

Roślina objęta ścisłą ochroną.

Opis: Bylina wysokości 40-150 cm, o złotożółtej, łuskowatej cebuli. Pośrodku łodygi 1 okótek liści, czasem 2-3, pozostałe liście pojedyncze, skrętoległe, rzadziej naprzeciwległe; wszystkie liście krótko orzęsione. Kwiaty brudnoróżowe, nakrapiane purpurowo, w szczytowym, 3-10 kwiatowym gronie, zwisające; całkowicie rozwinięte kwiaty mają płatki obłąkowato wygięte, a pręciki wystające.

Występowanie: Europa z wyjątkiem części północnej oraz umiarkowana strefa Azji. W Polsce głównie w Sudetach i Karpatach, sporadycznie na niżu. Rośnie w lasach liściastych, zwłaszcza w buczynie, na zrębach, w kosówce, ziołoroślach, na glebach lekkich, wapiennych, zasobnych w próchnicę.

Roślina lecznicza i trująca.

Rodzina: Zanakcicowate (Aspleniaceae).

Roślina objęta ścisłą ochroną.

Opis: Bylina wysokości do 60 cm, z krótkim kłaczem, pokrytym brunatnymi łuskami. Liście duże, językowate, jasnozielone, skórzaste, zimozielone, całobrzegie, o sercowatej nasadzie, zastrzone na szczycie; tworzą kępę.

Występowanie: Azja, Europa i północna Afryka. W Polsce w Karpatach i na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej, w Sudetach na Pogórzu Kaczawskim, na Roztoczu. Rośnie na skalistych zboczach, u podnóża skał, w żlebach, na glebach bogatych w węglan wapnia, w miejscach mocno cienistych i wilgotnych.

Rodzina: Dzwonkowate (Campanulaceae).

Opis: Bylina wysokości do 70 cm, o łodydze tępo 4-kanciastej, nierozgałęzionej. Liście górne u nasady sercowate, siedzące, niewyraźnie karbowane. Kwiaty w gęstej, szczytowej główce oraz w pękach w kątach liści; korona lejkowatodzwonkowata, fioletowa, czasem biała, długości 15-30 mm; szyjka słupka tak długa jak korona, nie wystaje.

Występowanie: Azja, Europa, zdomowiony w Ameryce Północnej. W Polsce zarówno w górach, jak i na niżu. W Karpatach częstszy na pogórzu i w dolnym reglu, wyżej rzadko. Rośnie obficie na skałach wapiennych, piargach i żwirkach, w murawach kserotermicznych.